

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. vasario 17 d.
(OR. en)

5982/20

COHOM 13
COPS 49
CONUN 24
COASI 12
MAMA 18
COEST 39
COAFR 51
DEVGEN 19
CFSP/PESC 113

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2020 m. vasario 17 d.
kam:	Delegacijoms

Ankstesnio dokumento Nr.:	5802/20
------------------------------	---------

Dalykas:	Tarybos išvados dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2020 m.
----------	---

Delegacijoms pridedamos Tarybos išvados dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2020 m., kurias Taryba priėmė 2020 m. vasario 17 d. įvykusiame 3747-ame posėdyje.

Tarybos išvados dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2020 m.

1. Minint **75-ąsias JT Chartijos įsigaliojimo metines**, ES dar kartą patvirtina tvirtai remianti **taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką ir veiksmingą daugiašališkumą**. ES skatins papildomumą su JT, toliau investuos į tvirtą ir veiksmingą JT sistemą ir remis JT generalinio sekretoriaus siūlomas reformas.
2. Pagal JT Chartijos taisykles ir principus ES toliau užtikrins, kad būtų laikomasi žmogaus teisių, kartu dar kartą patvirtindama, kad žmogaus teisės yra visuotinės, nedalomos, viena nuo kitos priklausomos ir tarpusavyje susijusios. ES toliau skatins visapusišką ir prasmingą pilietinės visuomenės subjektų ir žmogaus teisių gynėjų dalyvavimą JT sistemoje ir už jos ribų, be kita ko, kai jie dalyvauja arba siekia dalyvauti JT posėdžiuose. ES ragina visus dalyvius užtikrinti, kad pilietinės visuomenės organizacijoms ir žmogaus teisių gynėjams būtų suteikta būtina apsauga.
3. ES, grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, lygybe ir solidarumu, yra įsipareigojusi gerbti, saugoti ir įgyvendinti žmogaus teises, demokratiją ir teisinę valstybę; tai atlieka itin svarbų vaidmenį užtikrinant taiką ir tvarų saugumą kaip jos išorės veiksmų kertiniai akmenys. Ji yra tvirta JT žmogaus teisių sistemos, kuri grindžiama tais pačiais principais, rėmėja ir aktyviai ją remis, gins ir propaguos visus 2020 metus kaip vieną iš savo išorės veiksmų prioritetų. ES toliau stebės žmogaus teisių padėtį visame pasaulyje ir **smerks žmogaus teisių pažeidimus**, kad ir kur jie bebūtų daromi. Ji ragins valstybes ir nevalstybinius subjektus užkirsti jiems kelią ir nedelsiant juos nutraukti, skatinant teisingumą, atskaitomybę ir kovą su nebaudžiamumu. Ji visapusiškai remis **JT vyriausiosios žmogaus teisių komisarės ir jos biuro** darbą bei įgaliojimus ir ragins visas valstybes gerbti jos nepriklausomumą ir bendradarbiauti, kad jos įgaliojimai būtų veiksmingai vykdomi. ES primygtinai tvirtins, be kita ko, JT kontekste, kad valstybės neturėtų naudotis žmogaus teisėmis kaip priemone. Žmogaus teisės turėtų būti aptariamose griežtai remiantis faktais, o teigiami pokyčiai turėtų būti visapusiškai pripažinti.

4. ES toliau **naudosis visomis turimomis priemonėmis**, kad įgyvendintų savo įsipareigojimus žmogaus teisių srityje, be kita ko, veikdama JT žmogaus teisių tarybos (ŽTT), JT Generalinės Asamblėjos, JT Saugumo Tarybos kontekste ir visuose kituose atitinkamuose forumuose, laikydamosi ES sutarties ir JT chartijos, taip pat darydama viešus pareiškimus, diplomatinis demaršus, vykdydama viešosios diplomatijos veiksmus, vedama dialogus žmogaus teisių klausimais bei politinius dialogus ir prireikus taikydama sankcijas. Ji nagrinės padėtį trečiosiose šalyse, nustatys pagrindinių teminių klausimų darbotvarkę ir sieks kurti koalicijas tiek teminiais klausimais, tiek padėties tam tikrose šalyse klausimais. ES toliau dalyvaus **stiprinant ŽTT**, pripažindama jos unikalų vaidmenį ir pridėtinę vertę. Ji primins, kad visos JT narės, visų pirma ŽTT narės, turėtų puoselėti aukščiausius žmogaus teisių standartus ir visapusiškai bendradarbiauti su ŽTT bei jos mechanizmais. 2020 m. ES aktyviai dalyvaus pagal sutartis įsteigtų organų sistemos peržiūros procese ir ji pakartoja savo tvirtą įsipareigojimą stiprinti sistemos veiksmingumą ir efektyvumą, išsaugoti pagal sutartis įsteigtų organų integralumą bei nepriklausomumą ir toliau sieks stiprinti teisių turėtojų apsaugą. **Specialiosios procedūros** yra viena iš esminių JT žmogaus teisių sistemos dalių; **ES toliau gins ir rems jų darbą** bei nepriklausomumą. ES toliau ragins visas valstybes prisijungti prie **pagrindinių žmogaus teisių sutarčių** ir visapusiškai įgyvendinti jų nuostatas nacionaliniu lygmeniu. ES toliau laikysis įsipareigojimo kovoti su nebaudžiamumu tvirtai remdama Tarptautinį baudžiamąjį teismą (TBT) ir ragina visuotinai ratifikuoti Romos statutą ir visapusiškai bendradarbiauti su TBT.
5. ES toliau ragins visas valstybes suteikti Jungtinių Tautų ir kitiems žmogaus teisių mechanizmams visapusišką, besąlygišką ir nekliudomą prieigą į savo teritorijas, įskaitant ginčijamus regionus ir konflikto zonas. Ji tikės, kad visos valstybės gerbs ir apsaugos su JT sistema bendradarbiaujančius asmenis, visų pirma pilietinės visuomenės atstovus ir žmogaus teisių gynėjus, smerks visas bauginimo, priekabiavimo ir represalijų formas ir pakartos remianti JT generalinio sekretoriaus padėjėjo žmogaus teisių klausimais darbą šioje srityje.

6. ES daro didelę pažangą siekdama **darnaus vystymosi tikslų** ir susijusių Darbotvarkės iki 2030 m. tikslų. ES ir toliau bus priešakyje laikantis žmogaus teisėmis grindžiamo požiūrio, kad jis būtų visapusiškai, veiksmingai ir nediskriminuojant įgyvendintas visose šalyse, ir bendradarbiaus su visais suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma pilietinės visuomenės organizacijomis, kad paspartintų darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimą. Ji propaguos ir gins **pilietines, politines, ekonomines, socialines ir kultūrines** teises pagal Vienos deklaraciją ir veiksmų programą. ES toliau užims tvirtą poziciją prieš bet kokius bandymus iš naujo apibrėžti žmogaus teises tarptautinėje teisėje ir tarptautiniuose žmogaus teisių standartuose ir pakenkti tarptautinei taisyklėmis grindžiamai tvarkai, be kita ko, diskusijose dėl teisės į vystymąsi.
7. Pekino deklaracijos ir veiksmų platformos 25 metų sukaktis, JT ST rezoliucijos 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo 20 metų sukaktis ir 5 metų darnaus vystymosi tikslų iki 2030 m. sukaktis suteikia unikalią progą suintensyvinti tarptautinius įsipareigojimus lyčių lygybės srityje, išlaikant Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programos 25 metų sukakties 2019 m. iškeltą kartelę kaip neatsiejamai susijusią darbotvarkę. ES pasinaudos absoliučiai kiekviena proga, kad dar kartą patvirtintų visišką šių įsipareigojimų tvirtumą. ES energingai skatins ir plės tarptautines pastangas siekiant lyčių lygybės, visų moterų ir mergaičių visapusiško naudojimosi visomis žmogaus teisėmis ir jų įgalėjimo, be kita ko, visapusiškai įgyvendinant Antrąjį lyčių lygybės veiksmų planą, priimant naują Lyčių lygybės veiksmų planą, atliekant lyčių aspekto analizę ir integravimą. ES toliau skatins lyčių aspektu grindžiamo požiūrio integravimą į visą Žmogaus teisių tarybos, JT Generalinės Asamblėjos Trečiojo komiteto ir kitų žmogaus teisių forumų darbą. ES taip pat toliau skirs ypač daug dėmesio JT ST rezoliucijos 1325 ir kitų susijusių JT ST rezoliucijų įgyvendinimui, siekdama visapusiško ir lygiateisio moterų dalyvavimo bei lyčių aspekto integravimo į visas taikos ir saugumo iniciatyvas. ES įsipareigoja propaguoti itin svarbų moterų pilietinės visuomenės organizacijų ir moterų žmogaus teisių gynėjų vaidmenį propaguojant, saugant ir įgyvendinant visų moterų bei mergaičių žmogaus teises.

8. Todėl ES tebėra įsipareigojusi propaguoti, ginti ir užtikrinti visas žmogaus teises ir visapusiškai bei veiksmingai įgyvendinti Pekino veiksmų platformą bei Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programą bei jų peržiūros konferencijų rezultatus ir išliks įsipareigojusi užtikrinti lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises. Atsižvelgdama į tai, ES ir vėl dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą propaguoti, ginti ir įgyvendinti kiekvieno asmens teisę be diskriminacijos, prievartos ir smurto visiškai kontroliuoti ir laisvai bei atsakingai spręsti klausimus, susijusius su jų seksualumu ir lytine bei reprodukine sveikata. ES taip pat pabrėžia, kad reikia užtikrinti galimybę visiems turėti prieigą prie kokybiškos ir prieinamos išsamios informacijos bei švietimo apie lytinę ir reprodukcinę sveikatą, įskaitant visapusišką lytinį švietimą, ir naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis.
9. ES toliau spręs seksualinio smurto ir smurto dėl lyties klausimą; jis yra pagrindinių teisių į gyvybę, laisvę, saugumą, orumą ir lygybę pažeidimas ir kliūtis moterims bei mergaitėms visapusiškai naudotis žmogaus teisėmis. Visų formų seksualinio smurto ir smurto bei diskriminacijos dėl lyties, įskaitant smurtą šeimoje, prevencija, kova su jais ir persekiojimas už juos, aukų bei išgyvenusių asmenų fizinės ir psichologinės neliečiamybės užtikrinimas ir galimybė pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis, taip pat nusikaltėlių patraukimas atsakomybėn yra ES vystymosi ir humanitarinės pagalbos veiksmų pagrindas visose situacijose, įskaitant situacijas konflikto metu ir po jo. ES pakartoja, kad reikia įtraukti vyrus ir berniukus į visų formų smurto prieš moteris ir mergaites panaikinimą, lyčių nelygybės panaikinimą, diskriminacinių socialinių normų šalinimą ir kovą su lyčių stereotipais.

10. ES daugiau dėmesio skirs **žmogaus teisių ir aplinkos sąsajai**, pripažindama, kad klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimas kelia grėsmę žmogaus teisėms. ES toliau ragins valstybes didinti savo užmojų ir skubiai įgyvendinti savo įsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą ir kitus daugiašalius aplinkos apsaugos susitarimus, taip pat apsaugoti žmogaus teisių aplinkos apsaugos srityje gynėjus. ES toliau aktyviai dalyvaus veikloje, susijusioje su JT rezoliucijomis dėl žmogaus teisių ir klimato bei aplinkos sąryšio, taip pat vykstančiose diskusijose dėl teisės į sveiką aplinką, ir dar kartą pakartoja savo tvirtą įsipareigojimą vykdyti atitinkamus JT įgaliojimus. ES toliau laikysis įsipareigojimo užtikrinti aplinkos požiūriu tvarią ateitį visiems.
11. ES daugiau dėmesio skirs **naujų ir besiformuojančių technologijų** padariniams žmogaus teisių, demokratijos, gero valdymo ir teisinės valstybės propagavimui ir apsaugai. Pripažindama teigiamą skaitmeninimo poveikį, be kita ko, pilietinei visuomenei, ES ragins valstybes švelninti naujų technologijų poveikį. ES toliau propaguos teisę į atvirą ir laisvą internetą, privatumo apsaugą ir duomenų apsaugą, ir ypatingą dėmesį skirs masinio sekimo technologijoms, kartu aktyviai kovodama su neapykantos retorika internete, kibernetiniais nusikaltimais bei teroristiniu turiniu internete ir dezinformacija, visapusiškai laikydamasi tarptautinės žmogaus teisių teisės. ES propaguos etišką ir žmogaus teisėmis grindžiamą požiūrį į dirbtinio intelekto (DI) plėtoją ir taikymą.

12. **Parama žmogaus teisių gynėjams** ir pilietinės visuomenės organizacijoms yra vienas iš svarbiausių ES išorės politikos prioritetų. Visų pirma ES toliau laikysis įsipareigojimo stiprinti tiek prevencines, tiek reagavimo priemones siekiant apsaugoti žmogaus teisių gynėjus, visų pirma dirbančius teisių į žemę, aplinkos, čiabuvių tautų teisių, mažumoms priklausančių asmenų klausimų srityse, taip pat kitus žmogaus teisių gynėjus, esančius pažeidžiamoje padėtyje, įskaitant LGBTI asmenų žmogaus teisių gynėjus. ES toliau tvirtai remis moterų žmogaus teisių gynėjus ir svarbų jų vaidmenį sprendžiant lyčių nelygybės problemą. ES toliau griežtai smerks grasinimus, savavališkus suėmimus ir išpuolius prieš žmogaus teisių gynėjus, žurnalistus, pranešėjus ir žmogaus teisių srities teisininkus. ES stiprins savo paramą, kad būtų sukurta pilietinei visuomenei palanki aplinka, ir prieštaraus neproporcingiems teisiniams bei administraciniais apribojimams, taikomiems pilietinės visuomenės organizacijoms, įskaitant baudžiamąjį registravimo režimą ir finansavimo gavimo suvaržymus.
13. ES toliau griežtai ir vienareikšmiškai prieštaraus **mirties bausmei** bet kokiomis aplinkybėmis. ES ragins paskutines mirties bausmę vis dar taikančias šalis ją panaikinti ar bent nustatyti šios bausmės vykdymo moratoriumą kaip pirmą žingsnį siekiant jos visiško teisinio panaikinimo ir ragins moratoriumą jau paskelbusias valstybes imtis veiksmų jai visiškai panaikinti. Ji ragins mirties bausmę panaikinusias valstybes šį pasiekimą apsaugoti Konstitucijoje ir ratifikuoti Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto (TPPTP) antrąjį fakultatyvinį protokolą. ES smerks mirties bausmės taikymą, visų pirma tais atvejais, kai pažeidžiami minimalieji standartai, ir smerks masines egzekucijas ir mirties bausmės nuosprendžius, kurie buvo priimti remiantis prievarta išgautais prisipažinimais. ES toliau remis JT darbą siekiant panaikinti mirties bausmę visame pasaulyje, visų pirma Žmogaus teisių taryboje ir JT Generalinės Asamblėjos 75-oje sesijoje priimtas rezoliucijas dėl mirties bausmės.

14. ES tebėra rimtai susirūpinusi dėl visame pasaulyje plačiai paplitusio **kankinimo** ir kitokio žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo naudojimo. ES toliau griežtai prieštarauja ir smerks valstybinių ir nevalstybinių subjektų vykdomą kankinimą ir kitokį netinkamą elgesį, nesvarbu, kur ir kokia forma jis bebūtų vykdomas. Pasiryžusi kovoti su kankinimu visame pasaulyje laikydamasi visapusiško požiūrio, apimančio draudimą, prevenciją, atskaitomybę ir aukų teisių gynimą, ES toliau ragins visas valstybes užtikrinti, kad įtarimų dėl kankinimo, priverstinio dingimo ir neteisminių egzekucijų atvejai būtų skubiai ir veiksmingai, nešališkai ir skaidriai ištirti, užtikrinant tinkamą atsakingų asmenų baudžiamąjį persekiojimą. Todėl ji toliau su dideliu susirūpinimu stebi daugelį atvejų, apie kuriuos pranešta, visų pirma Burundyje, Čėčėnijos Respublikoje (Rusijos Federacija), Rusijos Federacijos neteisėtai aneksuotuose Krymo Autonominėje Respublikoje ir Sevastopolio mieste, šiuo metu vyriausybės nekontroliuojamose Rytų Ukrainos srityse, Kongo Demokratinėje Respublikoje, KLDR, Egipte, Libijoje, Mianmare, Nikaragvoje, Pakistane, Filipinuose, Saudo Arabijoje, Pietų Sudane, Sirijoje, Venesueloje ir Jemene. ES tebėra labai susirūpinusi dėl praneštų netinkamo elgesio ir kankinimo įkalinimo įstaigose Kinijoje atvejų ir ragina valdžios institucijas nuodugniai juos ištirti. ES toliau remia **Konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą ir jos fakultatyvaus protokolo** visuotinį ratifikavimą ir veiksmingą įgyvendinimą. Būdama viena iš Kovos su prekyba kankinimui skirtomis prekėmis aljanso, kuriuo siekiama visame pasaulyje nutraukti prekybą prekėmis, naudojamomis kankinimui ir mirties bausmei vykdyti, bendrainiciatorių ir atsižvelgdama į 2019 m. birželio mėn. JT Generalinės Asamblėjos priimtą rezoliuciją dėl kovos su prekyba kankinimui skirtomis prekėmis, ES toliau remia pastangas nustatyti bendrus tarptautinius standartus šioje srityje.

15. ES toliau ragins visas valstybes užtikrinti tinkamą **demokratinų institucijų veikimą, teisinės valstybės ir gero valdymo** principų laikymąsi, teisminių institucijų nepriklausomumą ir kovoti su nebaudžiamumu bei nelygybe, kaip dar kartą patvirtinta 2019 m. spalio mėn. Tarybos išvadose dėl demokratijos. Ji ragins valstybes puoselėti teises dalyvauti viešuosiuose reikaluose, taikių susirinkimų ir asociacijų laisvę, be kita ko, žmogaus teisių gynėjų bei taikių protestuotojų atžvilgiu, taip pat nuomonės ir saviraiškos laisvę internete ir realiame gyvenime, visų pirma akcentuojant žurnalistų, tinklaraštininkų bei kitų žiniasklaidos darbuotojų saugumą. ES toliau su dideliu susirūpinimu atidžiai stebės padėtį Azerbaidžane, Bahreine, Baltarusijoje, Burundyje, Kambodžoje, Kinijoje, įskaitant Honkongą, Rusijos Federacijos neteisėtai aneksuotame Krymo pusiasalyje, šiuo metu vyriausybės nekontroliuojamose Rytų Ukrainos srityse, Kongo Demokratinėje Respublikoje, Egipte, Eritrėjoje, Irane, Filipinuose, Šri Lankoje, Mianmare, Nikaragvoje, Saudo Arabijoje, Rusijos Federacijoje, Tanzanijoje, Tadžikistane, Turkijoje, Venesueloje, Vietname ir Zimbabvėje.
16. ES toliau daug dėmesio skirs sustiprintai valstybės vykdomai interneto erdvės kontrolei, keliančiai didelį pavojų **nuomonės ir saviraiškos laisvei** ir remis tarptautinių įsipareigojimų apsaugoti saviraiškos laisvę stiprinimą. Viena iš didžiausių grėsmių – religijos, vyriausybės ar kitų viešųjų institucijų kritikos internete kriminalizavimas. ES toliau primins valstybių atsakomybę užtikrinti, kad būtų laikomasi nacionalinės ir tarptautinės žmogaus teisių teisės, ir imtis veiksmų, kad būtų užtikrinta nuomonės ir saviraiškos laisvė. ES toliau sieks apsaugoti demokratinius procesus nuo trečiųjų valstybių vykdomo ar privačiaisiais interesais grindžiamo manipuliavimo, prisidėdama prie to, kad jie būtų apsaugoti nuo dezinformacijos ar bet kokio nederamo kišimosi.

17. ES toliau **griežtai priešinsis visų formų diskriminacijai**, įskaitant diskriminaciją dėl lyties, rasės, etninės ar socialinės kilmės, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės. ES nuosekliai ir konstruktyviai veiks atsižvelgdama į JT įgaliojimus, daugiausia dėmesio skirdama kovai su smurtu ir visų formų diskriminacija, ir remis nuolatinį JT darbą šioje srityje. ES toliau ragins visas valstybes gerbti, ginti ir užtikrinti **mažumoms**, įskaitant tautines, etnines, religines ir kalbines mažumas, **priklausančių asmenų žmogaus teises**. ES sustiprins savo įsipareigojimą propaguoti ir ginti neįgaliųjų teises, be kita ko, ragindama visuotinai ratifikuoti ir veiksmingai įgyvendinti Neįgaliųjų teisių konvenciją. Ji dalyvaus JT mechanizmuose ir diskusijose dėl tolesnių veiksmų, susijusių su Durbano deklaracija ir Veiksmų programa. ES toliau laikysis įsipareigojimo propaguoti ir ginti religijos ar tikėjimo laisvę. Ji griežtai nepritaris religinėms mažumoms ir bendruomenėms priklausančių asmenų persekiojimui, diskriminacijai ir smurtui, taip pat piktnaudžiavimui šventvagystės įstatymais, taip pat gins asmenų teisę išpažinti savo religiją ar tikėjimą, pakeisti arba palikti religiją ar tikėjimą. ES toliau akcentuos tai, kad būtina užkirsti kelią smurtui ir patraukti nusikaltėlius atsakomybėn, o aukoms užtikrinti reabilitaciją ir atlyginimą, kartu skatinant religijų tarpusavio dialogą. Ji priešinsis visų formų smurto ar neapykantos kurstymui ir neapykantą kurstančioms kalboms tiek internete, tiek realiaame gyvenime, kartu išsaugant visapusišką naudojimąsi teise į saviraiškos laisvę. ES toliau propaguos JT deklaraciją dėl čiabuvių tautų teisių ir aktyviai dalyvaus forumuose, kuriuose bus aptariamos čiabuvių tautų teisės, be kita ko, Tarptautinio čiabuvių kalbų dešimtmečio kontekste. ES toliau reikš susirūpinimą dėl nuolatinių pažeidimų ir prievartos prieš mažumoms priklausančius asmenis atvejų, be kita ko, Kamerūne, Mianmare, Pakistane, Rusijos Federacijoje, Krymo pusiasalyje, kurį neteisėtai aneksavo Rusijos Federacija, ir šiuo metu vyriausybės nekontroliuojamose Rytų Ukrainos srityse. Ji toliau su dideliu susirūpinimu stebės padėtį Sindziange, ypač atsižvelgdama į egzistuojantį didelį politinio perauklėjimo stovyklų tinklą ir tai, kad plačiai paplitęs uigūrų ir kitų mažumų sekimas. ES toliau ragins gerbti saviraiškos laisvę, kultūros įvairovę ir religijos ar tikėjimo laisvę, ypač Sindziango uigūrų autonominiame regione ir Tibeto autonominiame regione.

18. **ES toliau propaguos visų vaikų**, ypač tų, kurie dėl savo padėties yra pažeidžiami, **žmogaus teisių apsaugą ir įgyvendinimą**, laikydamosi pagrindinio vaiko interesų principo pagal JT vaiko teisių konvenciją. Ji glaudžiai bendradarbiaus su JT, visų pirma su generalinio sekretoriaus specialiaisiais įgaliotiniais vaikų ir ginkluotų konfliktų, taip pat smurto prieš vaikus klausimais. 2020 m. sukanka 20 metų nuo Vaiko teisių konvencijos fakultatyvinio protokolo dėl vaikų dalyvavimo ginkluotuose konfliktuose ir fakultatyvinio protokolo dėl vaikų pardavimo, vaikų prostitucijos ir vaikų pornografijos priėmimo. Todėl ES skatins jų ratifikavimą ir atnaujins savo įsipareigojimą saugoti vaikus nuo verbavimo ir naudojimo ginkluotosioms pajėgoms ir ginkluotoms grupuotėms, taip pat saugoti vaikus nuo visų formų išnaudojimo ir prievartos, įskaitant prekybą žmonėmis ir seksualinį išnaudojimą. ES toliau rems iniciatyvas, kuriomis siekiama įgyvendinti **vaiko teises** kuriant sveiką aplinką, užtikrinant visuotinę prieigą prie kokybiškų paslaugų, įskaitant švietimą ir sveikatos priežiūrą, panaikinant visų formų smurtą prieš visus vaikus, įskaitant patyčias ir patyčias kibernetinėje erdvėje, ir žalingą praktiką, pavyzdžiui, vaikų, ankstyvas ir priverstines santuokas ir moterų lyties organų žalojimą. ES toliau skatins visiško vaikų darbo netoleravimo politiką.
19. **Terorizmas** yra viena iš didžiausių grėsmių tarptautinei taikai ir saugumui. ES ragina visas valstybes užtikrinti, kad į teroristinius nusikaltimus būtų reaguojama visapusiškai laikantis tarptautinės teisės, visų pirma tarptautinės žmogaus teisių teisės, humanitarinės teisės ir tarptautinės pabėgėlių teisės. ES toliau remis nuorodas į žmogaus teises ir tarptautinę žmogaus teisių teisę peržiūrint JT pasaulinės kovos su terorizmu strategijos įgyvendinimą. Kovoiant su terorizmu didžiausią dėmesį reikia skirti aukoms ir užtikrinti, kad būtų ginamos ir propaguojamos terorizmo aukų teisės.

20. ES toliau ragins visas valstybes puoselėti **tarptautinę humanitarinę teisę (THT)** ir žmogaus teisių teisę, be kita ko, kibernetinėje erdvėje, ir užtikrinti, kad būtų suteiktos visos galimybės laiku ir netrukdomai šalies mastu teikti humanitarinę pagalbą gyventojams, kuriems jos reikia, ir užtikrinti humanitarinę pagalbą teikiančių ir medicinos darbuotojų veiksmingą apsaugą. Ji toliau šiuo aspektu atidžiai stebės padėtį Rusijos Federacijos neteisėtai aneksuotame Krymo pusiasalyje ir šiuo metu vyriausybės nekontroliuojamose Rytų Ukrainos srityse, Mianmare, Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje, kurioje Izraelis turi įsipareigojimų pagal THT, Libijoje, Jemene ir Sirijoje, kur, atsižvelgiant į pastarojo meto karinius veiksmus per pastaruosius dvylika mėnesių, visos konflikto šalys tebėra įsipareigojusios gerbti THT ir jos laikytis. ES toliau ragins užtikrinti galimybes žmogaus teisių stebėsenos mechanizmams netrukdomai patekti į nuo Gruzijos atsiskyrusius Abchazijos ir Pietų Osetijos regionus, Rusijos Federacijos neteisėtai aneksuotą Krymo pusiasalį ir šiuo metu vyriausybės nekontroliuojamas Rytų Ukrainos sritis. ES toliau rems įrodymų ir dokumentų apie visus THT pažeidimus ir tarptautinės žmogaus teisių teisės pažeidimus, visų pirma sistemingus, plačiai paplitusius ir šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus, kurie gali prilygti genocidui, nusikaltimams žmoniškumui ar karo nusikaltimams, rinkimą siekiant ištirti, kas yra atsakingas už tuos pažeidimus, ir patraukti tuos asmenis baudžiamojon atsakomybėn. ES toliau rems mechanizmus, pavyzdžiui, JT įgaliotas tyrimo komisijas ir tarptautinius mechanizmus, kaip ES neseniai padarė Burundžio, KLRD, Mianmaro, Sirijos ir Jemeno atvejais, kad būtų pasirengta patraukti atsakomybėn sunkius nusikaltimus įvykdžiusius asmenis. ES toliau propaguos atsakomybės užtikrinti apsaugą principą daugiašaliuose forumuose.
21. ES laikosi žmogaus teisių principų **pabėgėlių, šalies viduje perkeltų asmenų ir migrantų** atžvilgiu, ypatingą dėmesį skirdama vaikams, moterims ir kitiems asmenims, kurie dėl savo padėties yra pažeidžiami. ES visapusišku požiūriu į migraciją ir toliau daugiausia dėmesio bus skiriama pagrindinių neteisėtos migracijos priežasčių šalinimui, paramai šalims migracijos valdymo srityje, neteisėtai migrantus gabenančių asmenų ir prekyautojų žmonėmis verslo modelių suardymui, geresniam Europos išorės sienų valdymui ir galimybių teisėtiems keliams sudarymui visapusiškai atsižvelgiant į nacionalinę kompetenciją. ES toliau ragins visas valstybes užkirsti kelią prekybai žmonėmis, apsaugoti aukas ir užtikrinti veiksmingą nusikaltėlių patraukimą baudžiamojon atsakomybėn.

22. ES toliau propaguos **JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų** įgyvendinimą tiek vykdydama išorės veiksmus, tiek vidaus politiką, be kita ko, pasitelkdama iniciatyvas dėl išsamių patikrinimų žmogaus teisių atžvilgiu, galimybę asmenims, nukentėjusiems nuo įmonių padarytų pažeidimų, pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis, skatindama priimti nacionalinius veiksmų planus ir remti aplinkos gynėjus bei čiabuvių žmogaus teisių gynėjus. Ji taip pat apsvarstys galimybes suintensyvinti JT pagrindinių principų, įskaitant galimą ES veiksmų planą, įgyvendinimą. ES atidžiai stebės diskusijas dėl teisiškai privalomo dokumento dėl tarptautinių korporacijų ir kitų verslo įmonių žmogaus teisių srityje. Atsakingas įmonių elgesys yra itin svarbus elementas siekiant darnaus vystymosi tikslų.
-